

A 7832.

Rahwa Lauik.

Tartus. Schnakenburg'i trükk ja kulu.

Some sunnals B. F. Godenbjelmile

raamatu toimutaj.

Arj Pisen

A 7832.

Rahwa Laulik.

Lartus.

Schnakenburg'i trükk ja kulu.

1884.

Tsensuri poolest lubatud. — Tartus, 10. Aprillil 1884.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

40933

1. Elagu!

Gesti isad elagu,
Esimärki andku!
Nende tähtsad tööd ja teud,
Nende wana põlwe peud
Kaunist wilja kandku!

Gesti emad elagu,
Kõrge õnne süles!
Nähku rõõmu igas eas,
Tütarde ja poege seas
Auustust näitku üles!

Gesti pojad elagu,
Wabaks endid hüüdku!
Kangeks jaagu meeste waim,
Truuiks jäegu Gesti taim,
Worusele püüdku!

Gesti tütreid elagu,
Gesti neitsid, neiud!
Ohteks õitsku elu sees,
Auustatud kõigi ees,
Veidku lahked peiud!

Gesti rahwas elagu
Wabalt wabas riigis!
Kindel olgu Gesti meel,
Kuulsaks jaagu Gesti keel
Vaulu, löbu liigis!

Gesti maa meil elagu,
Raunist' käsi käigu!
Seisku jenni eluteel,
Kunni ilm on paigal weel,
Kõikumata jäegu!

Tuhat korda elagu
Gesti maa ja sugu!
Gesti wanemate teel
Ditsku pojad, tütreid weel,
Ditsku ühte lugu!

M. J. Eifen.

2. Gesti maa käib üle kõige.

Gesti maa käib üle kõige,
Üle kõige ilma peal;
Gesti mehed temast laulge,
Temast rõomustagu meel.

Ohk küll kitsas tema laius,
Vühike ta pikkus teal —
∴ Gesti maa käib üle kõige,
Üle kõige ilma peal! ∴

Gesti neiud, Gesti laulud,
Gesti õlut, Gesti leib,
Ohk küll teised oma kiitvad,
Siiski üle teiste käib.

Karmid on küll Gesti kuued,
Arwaste ta püüli teeb —
∴ Siiski Gesti neiud, laulud,
Gesti õlut, Gesti leib! ∴

Gesti maa meil kõige armsam,
Kõige wäiksem Wene maal,
Gesti mees on kõige rõõmsam
Oma keisri warju all.

Gesti mees ei söö küll jaia,
Si käi siidis, sammetis,
∴ Halw ja madal tema maja
Ja ta rahul selle sees! ∴

Gesti mees ei sõida tõllas
Ega maga sulge peal;
Sui ta hingab põllu serwas,
Talwe õle, heina peal;

Siiski tema töös ja waewas
On tall ifka röömus meel:
∴ Rõigil on üks Jumal taewas,
Rõigi jalad mulla peal! ∴

Sakstel, neil on saksa röömud,
Saksa mured, waewad ka;
Eldi kuues on ka kirbud,
Mis ei lase magada;
Sõrmed, mis kuldsõrmust kandwad,
Lähwad põrmuks nõndagi
∴ Kui kõik tõised, matjad kandwad
Wimaks kõiki mullasse! ∴

Sest ma laulan igal ajal:
Gesti wennad, Gesti maa,
Andku teile armas Jumal
Ühte meelt ja rahu ka.
On küll maa ja rahwas wäike,
Jumal suur on ülewal:
∴ Gesti maa käib üle kõige,
Üle kõige ilma peal! ∴

J. W. Jannsen.

3. Gesti maa, mu isamaa.

Gestimaa, mu isamaa,
Kuis mull armas oled sa!
Murdwad rasked tormid, tuuled
Sinu wiimsed tammepuud,
Siiski hüüdwad minu huuled:
Gestimaa, sull annan suud :;

Gesti wayrad wanemad
Mäelt waikselt waatawad,
Peas on neil elukroonid,
Wõidulaulud nende suus,
Neil on kuninglikud troonid,
Kuldsed kandlid palmipuus :;

Gestimaa, su mehe meel
Pole mitte furnud weel!
Peab surm ka rohket lõikust
Suure sõjakäraga:
Truuis jäme isamaale
Wiimse weretilgani! :;

F. Kuhlbars.

4. Edasi!

Geesti pojad, edasi
Astkem oma radasi!
Laulgem rõõmu loojale,
Bidupäewa toojale.
Vipumees
Kõngi ees
Lehitagu lippu käes!
Lauldes rõõmu radasi
Geesti pojad edasi!

E. K. Linnutaja.

Geesti tütreid edasi
Astke oma radasi
Õitstes armsal isamaal
Õnnistuseks igal a'al!
Kaswage,
Kõfuge,
Kõrgešt', kõrgešt' elage
Käies rõõmu radasi!
Geesti tütreid edasi!

Gesti wennad edasi
Astkem oma radasi
Truuiks jäedes isamaal,
Ujul, keisril igal a'al.
Püüdkem head,
Saatkem wead,
Ühenduses alati
Räigem oma radasi!
Gesti pojad edasi!

5. Gesti wennad, laulgem röömsast.

Gesti wennad, laulgem röömsast',
Kiitkem oma isamaad!
Tuhat suuga hüüdkem wahwast',
Et kõik rahwas kuulwad:
Gesti maad ja Gesti rahwast
Meie süda armastab;
Aitku Jumal kõrgest taewast
Meie kallist isamaad!

Gesti metsjad kahisegu
Gesti meeste laulu ees;
Gesti poisid meestest kuulgu,
Õppigu ju nooruses

Gesti isamaale laulma,
Kes meid kõiki sünnitand,
Seda maad ja paika kiitma,
Mis meid üles kasvataand.

Igal pool, kus Gesti rahvas
Elavad, seal kuuldakse,
Et neil isamaa on armas,
Temal kiitust lauldakse.
Gesti meel ja Gesti süda,
Gesti laulud meie suus:
See on armas kõigil kuulda,
Bana küll ja ikka uus.

Tere, isamaa ja laulud,
Gesti vennad hulgani!
Hoidke otse oma sammud,
Jäege truults surmani!
Lõõgem kätt ja olgem rõõmsad,
Gesti maa on kallis maa.
Meie laulud olgu kuuljad,
Kuulus meie isamaa!

J. W. Jannsen.

6. Laulgem.

Gesti wennad, wõtkem laulda,
Laulgem lahke healega,
Andkem oma rõõmu kuulda
Armastuse meelega!
Laulgem isamaale rõõmuks,
Kes meil kõik, mis tarwis annud;
Laulgem oma keisril' auuks,
Kes meid wangist wabastand.

Gesti wennad, edenedes
Elagem kõik rahuga!
Kandkem ikka südames
Iga tubli Gesti meest.
Jäegu meitest rumal tuimus,
Kadugu kõik kadedus;
Armastagem tõtt ja õigust!
Elagu meil **ühendus!**

7. Rahuline meel.

Si rahast warast hooli ma,
Kui rahu südames,
Ja kingib Jumal terwist ka,

Siis rõõmsa meele sees
Ma laulan õhtul, hommikul
Auu, kiitust, tänu Issand full!

Küll mitmel palju warandust
Ja siiski muretseb,
Ta süda on täis pahandust
Ja ikka nuriseb.
Tall pole rahu elades,
Ei tunne rahu südames.

Ra öösel woodis hingates
Ta mõtleb selle peal,
Mis kombel hästi kasu saaks
Ja korjaks rikkust teal;
Ra elu sõna kuulamas
On süda wara wahtimas.

Seepärast ei sest hooli ma,
Et wähä wara mull,
Ma olen rahul omaga,
Sest on mu õnneks küll,
Ja laulan õhtul, hommikul
Auu, kiitust, tänu Issand full!

F. Brandt.

8. Hellad wennad.

Hellad wennad, astke kokku
Lustipidu laua ümber;
Tõstke klaasid, tõstke toobid,
Laskem priiust elada.

Lapsepõlwe ladus lootus,
Mis mu kaisus enne kaswis
Mängimisel pehmel murul:
Arka jälle ülesse!

Laena julgust, laena jõudu
Targa tööde toimetusel,
Bawasta ja meie waimu
Õnnistuseks isamaal'.

Hellad wennad, tõstke toobid
Nende meeste auuks, õnneks,
Kes on tähtsa tegudega
Geesti põlwe parandand.

Hellad wennad, joogem jälle
Meile heldeil' emadele,
Kes on kannud kangeid poegi,
Kauneid tütreid kiigutand.

Joogem noorte neiudele
Tühendeles kannud, toobid,
Kübart fergitades kõrges:
Gesti neiud elagu!

Täitkem toobid ääre taja,
Andkem ohwrit Gesti mullal,
Mis on muistsel ajal joonud
Wahwa Gesti meeste werd.

Joogem rõõmsast jälle wennad,
Sest weel elab Gesti sugu,
Kaswateleb kangeid poegi. —
Gesti sugu elagu!

Dr. M. Weste.

9. Homme tuleb teele minna.

Homme tuleb teele minna,
Lahkumise kord on käes,
Kurwalt neid, kes armsad meile,
Jumalaga jätame. ∴

Mäe pealt, kus maantee kallab,
Waatame weel tagasi,
Näeme küla wiimast korda,
Astume siis edasi. ∴

Uga lähäb talw kord mööda,
Jõuab jälle kewade,
Siis kui linnud jälle teele
Walmistama hakkame. :;

Rõõmuga siis lõõme lendu,
Kõju poole tõttame.
Sõbrad, süda kipub ikka
Wana, armsa pesasse. :;

R. Malm.

10. Jäe Jumalaga.

Jäe Jumalaga isamaa!
Jäe Jumalaga nüüd!
Sest wõera maale lähen ma!
Jäe Jumalaga nüüd!
Sest ma laulan kurwa meelega
Suu=, südame= ja keelega!
Jäe Jumalaga nüüd!

Su taewas, põllud, heinamaad,
Oh armas isamaa!
Mull' palju rõõmu tegewad,
Oh armas isamaa!

Jumal teab, et ma sind armastan
Ja siiski lahkuma just pean.
Jäe Jumalaga nüüd!

Sa, armas jõgi, saadad mind,
Jäe Jumalaga nüüd!
Et lahkun, see teeb kurwaks sind,
Jäe Jumalaga nüüd!
Druust sammeldanud kiwi pealt
Sealt tõstan wiimast korda healt!
Jäe Jumalaga nüüd!

Dr. K. A. Hermann.

11. Kewade ootus.

Jõua kätte kewade,
Jgaw meil ju ootes,
Jõua jälle, kallife,
Meid kõik rõõmustades.
Ehita nüüd Maarja maa
Ennast kene ehtega,
Kewadise kuuega
Kenas pruudiks jälle.

Tule, tule, linnuke,
Oma laulu laulma,
Lenda, lenda nobeste,
Meie juurde sõua!
Kutta lahke lõoke
Põllud lumest lahti ju!
Kutta, kallid kääoke,
Pea pajud haljad!

Tõuse, lahke lilleke,
Sinine ja kolne!
Tule õitsma, õieke,
Punane ja walge!
Tõuse, armas lillike
Mustast mullast ülesse,
Kõik sind juba ootame,
Tõuse, tule nobest'!

M. Rörber.

12. Sitse ja haljenda Gestlaste maa.

Isamaa hiilgawa pinnala paistab
Kodu meil kaunike kallike;
Isamaa sinawa wõlwilta waatwad

Wilkwad koidud meil orusse.

∴ Hoi la, la, la, la la

Õitse ja haljenda Gesslaste maa! ∴

Rukulind kauniste kõrwa meil kostab,
Aratab ülesse lootuse;

Helinal õhud ja healed meil hüüdwad,
Helinat saadawad südame.

∴ Hoi la, la, la, la, la

Õitse ja haljenda Gesslaste maa! ∴

Walwamas isamaa waim meie wahel,
Looduses liikumas lennula;

Süda ei aina wõi wangisja wiibi, —
Õiska ja helise õnnis suu!

∴ Hoi la, la, la, la, la,

Õitse ja haljenda Gesslaste maa! ∴

L. Koibula.

13. Isamaa ilu hoideldes.

Isamaa ilu hoideldes,
Wõeraste wasta wõideldes
Warijesid waprud wallad,

Kolletasid kihelkonnad
Muiste põlwe mulla alla.
Nende piina pigistused,
Nende waewa wäsimused,
Muistsed kallid mälestused
Kostku meile kustumata!

Kalewipoeg, Sisejuh. 157—165.

14. Õitse, kaswa, ela!

Õsamaa, õitse ja!
Kallimat warandust ilmas mull pole,
Sinuta kõik minul tühi ja kole,
Armsamat enesel ma ei saa:
Õsamaa, õitse ja!

Õsamaa, kaswa ja!
Sinule enese olen ma annud
Kätkist nii kauaks kui hauda mu pannud;
Omaks mult wõta, mis pakun ma.
Õsamaa, kaswa ja!

Isamaa, ela sa!
Ditse ja kaswa ja edasi astu,
Ela ja waenlastel astu sa wastu
Igawest', igawest' õnnega.
Isamaa, ela sa!

M. J. Eisen.

15. Kewade rööm.

Juba lõõrib lõõkene,
Juba kukub kääke,
Lehkama lõõb lillekene,
Ditsma hakkab õieke:
Süda sest sütti ka
Lõõginal leekima,
Suu, haffa sulal ja
Lõõbu lõõrima!

Mure, kurwastuse kujud
Jäegu minust järele,
Tulgu tuppa röömu tujud,
Jäegu õue õhk'mine;
Puu pungad puhkewad,
Wee laened weerewad,
Kasjud ka kaswawad,
Laulda lasewad!

Tasa pehme tuule tuhin
Puude oksid puudutab,
Waikselt wete woode wuhin
Koselt kõrwu kosutab.
See warsti waimustab,
Et rind mull rõõmsaks saab,
Keel laulu lahsutab,
Hästi äratab.

Dr. R. A. Hermann.

16. Keisri laul.

Jumal, keisrit kaitse sa,
Wägewast', kuulsast' walits'da
Kiituseks, kiituseks!
Elagu kawa ta,
Walitsjegu auuga!
Jumal, keisrit kaitse sa!

Боже, Царя храни!
Сильный, державный,
Царствуй на славу,
На славу намъ!
Царствуй на страхъ врагамъ,
Царь православный!
Боже, Царя храни!

W. Szurowski.

17. Laulupüha õhtul.

Ju taewast walgetooja kaub
Nüüd oma armsa palgega
Ja metsa taha alla waub
Ja oma kalli walgega,
Sest lahkun sinust salgukene,
Jäe Jumalaga pühakene.

Küll olid laulud, mängud kenad,
Muust rõõmust palju ülemad,
Küll olid armsad õed, wennad
Ja armulised wanemad.
Ei kau minul püha meelest,
Ei lõpe ta mu kiidu keelest.

Ma kiidan sind, oh Jsa taewas,
Küll kõigest ihu, hinge wäest
Ja pean meeles rõõmus, waewas,
Mis mulle anti sinu käest.
Ut püha sinult jälle loodan,
Ut armu sinu armust ootan.

A. S. Willigerode.

18. Kewade.

Kas ju tuleb kewade?

Kas ju lumi kaub?

Kas ju jõuab sumeke?

Ka ju tali waub?

Tali kaub kartmata,

Kewade saab tulema,

Toob meil õie õitsewa,

Stannikese kauni.

Kessi toob meil kewade?

Kessi talwe wõidab?

Kessi saadab soojuste?

Kessi külma koidab?

See, kes maa ja mere lõi,

Kuu ja päikse ette tõi —

Etks see kõiki anda wõi?

See on taewa Isa.

A. Pirikivi.

19. Rodumaale.

Kas tunned maad, mis Peipsi rannalt

Räib Vääne mere rannale,

Ja Munamäe metsalt, murult

Räib lahke Soome lahele?

See on see maa, kus minul häll
Kord kiikus ja mu isadel.

Sest laulan nüüd ja ikka ka:

See ilus maa on minu kodumaa!

Siin teretawad metsa ladwad
Kii lahkel järwi, rohumaid;
Siin taewa wihmal oras wõsub
Ja päike paistab wiljapäid.

See on see maa, kus minul häll
Kord kiikus ja mu isadel.

Sest laulan nüüd ja ikka ka:

See ilus maa on minu kodumaa!

Siin kaswab Gesti meeste sugu
Ja sammub wabadusele;
Siin kaswab priiskelt Gesti neiu
Ja sirgub Gesti mehele.

See on see maa, kus minul häll
Kord kiikus ja mu isadel.

Sest laulan nüüd ja ikka ka:

See ilus maa on minu kodumaa!

Siin tõstab rahwas põllu rammu
Ja matab endist wiletsust;
Siin püüab rahwas waimu walgust
Ja wõidab wõimsalt pimedust.

Oh tõutagem südamest
Me mehed olla igawest
Ja laulgem nüüd ja lõpmata:
Sa kofu, kaswa kodumaa!

Dr. R. Weste.

20. Armastuse kiitus.

Kell' kannel on,
Kell' kannel on,
See kõlistagu keeli
Ja näitku Wanemuise wägewust.
Kell laulu on,
See helistagu heali
Ja rõõmu tujul andku tunnistust:
Teid looja lahkest on ehitanud,
Oh, sinisilmad, ime iluga,
Teid armastuse tulel sütitanud ta põlema, ta
põlema.

Me neidudel,
Me neiudel auupühalikult anda
On noorte meeste kohus iganes,
Mad saatwad südant õntsa rahu randa

Kui maailm mäsšab, tormab tuuledes.
Kas laenutagu jõgi, järw ehk meri,
Ma armu kaisus uinun hingama,
Küll tufšub jõda, kärmest' woolab weri,
Mull rõõmuga, mull rõõmuga,
Mull rõõmuga, mull rõõmuga.

Me kaafadel,
Me kaafadel, nüüd tuhat terwist toome
Ja südamest neil õune soowime,
Neil kummekordsed tänulaulud loome,
Et kallis arm meil kosund kauniste,
Kus elupuhust pühad mõtted kaitsewad,
Seal ilu päike paistab pilweta
Ja abielu õrnad õilmed õitšwad
Seal rahuga, seal rahuga.
Seal rahuga, seal rahuga,

Dh armastus,
Dh armastus, ja kuldne taewa anne,
Kes langend ilma jälle pühandab,
Gi walitse seal enam wiha, wanne,
Kus armu sīde hinged ühendab.

Seepärast kõlisege kandle keeled
Ja kiitke pruudi, kaasa armastust,
Neil helisegu meie laulu healed,
Kõik ühest suust, kõik ühest suust,
Kõik ühest suust, kõik ühest suust.

M. Lipp.

21. Sõjamehe hommiku laul.

Kõidu heli ::

Täna tood mull surma walu.

Sõja trummid warsti hüüdwad,

Kuulid meeste elu püüdwad,

Tapwad sõpru wõi ka mind .:

Pea mõeldud ::

Du kõik rõõmustus meilt wõetud ;

Gila sõitsin uhkest mina,

Täna rindu lastaks tina,

Homme külma hana sees ::

Dh kui wara ::

Kraub iludus meist ära ;

Kiidad ja küll oma palgeid

Burpurpunaid, piimawalgeid :

Dh, need roosid närtsiwad! ::

Sündfu nõnda :;
Mull kui Jumal tahab käända.
Julgeste nüüd lähän sõtta,
Ja kui surm mind tahab wõtla,
Sureb waper sõjamees :;

Dr. M. Weste.

22. Roju tahaksin ma jälle.

Roju tahaksin ma jälle,
Kodu oleks jälle ma,
Paistab ometi mull kodu
Päike teise iluga.

Kodu elab arm ja heldus,
Kodu õnn ja rõõm mull ees,
Ja nii wäga, oh nii wäga
Kaebab ihaldus mu sees.

Oh mis ihaldus mind waewab,
Mis ma õhkan lõpmata?
Mis waest südant teeb mull raskeks
Selle sala murega?

Waatan siin ma haljad wäljad,
Seal ja laewa lipud teel;
Mötlen tagasi ma koju,
Jäeb nii kurwaks minu meel.

Isa armas, Isa taewas,
Lase seda sündida,
Et ma üks kord weel saaks näha
Dma kalli isamaa!

F. Rußow.

23. Rõõmus meel.

Kui hakkas laulu lahkema
Ja lusti lõõril lõhkuma,
Siis süda hakkab sulama
Ja keha kerkima.

Oh tulge, sõbrad, tulge
Ja ühes rõõmsad olge,
Mu rõõmu laulu kuulge,
Mis mõjub mõnuga!

Kõik mured metsa marssigu,
Ja leinamised lahkugu,
Kõik nukrus nurka pugegu
Ja kurbtus kasigu!

Kui laulan nii kui lõoke,
Kui kukun nagu kääoke,
Ei mõlgu neist siis meeleke,
Ei soovi neid mu suu.

Sest hakkab laulu lastema
Ja lusti lõõril lõksuma,
Siis süda hakkab sulama
Ja keha kerkima.

Oh tulge, sõbrad, tulge
Ja ühes rõõmsad olge,
Mu rõõmu laulu kuulge,
Mis mõjub mõnuga!

Dr. R. U. Hermann.

24. Jaani päeval.

Kui Jaani päeval wainu pealt
Ma kuulen rõõmsa rahwa healt,
∴ Siis laulan mina nendega
Ja tunniſtan mu rõõmu ka. ∴

Kui karjad metsast tulewad,
Siis lilled sarwis rippuvad:
:,: Waat, külanaesed nobedad,
Kõik lehmarohtu otsiwad.

Ka karjastel on lilled käes
Ja kari lilles nende ees;
:,: Nad lõowad lulli rõõmuga,
Et jälle Jaaani päew on kääe :,:

Ka lanlwad neiud kiige peal
Ja kaugel kostab nende heal;
:,: Beig waritseb ja kuulab pealt
King kiidab oma pruudi healt :,:

Mis Jaanipäewal lubatud
Saab Jõulupühiks täidetud;
:,: Mis Jüri ette wõtnud on,
On wististe ka Mari õnn. :,:

J. W. Jannsen.

25. Silmawesi.

Kui inimene tuleb ilmale,
Siis filmaweega nutab wäetife
Ja õnnistades paneb ema kätt
Siis lapse pähä, ema filmis wett.

Laps kaswab rõõmu sees ja waewas ka,
Ja mis ei mõista bölda sõnaga,
Siis jüda räägib jeda selgeste
Tall filmaweega: „Tänu emake!”

Siin kaswab meheks üles poisike,
Seal plikast saanud kena neiuke;
Nad lähwad paari, saawad laulatud
Ja filmawees saab truudust lubatud.

Müüd tuleb rõõmu hulka wiletjus,
Ju mehe südant koormab kurwastus;
Waat naene loodab taewa Jsa peal
Ja filmaweega ütleb: „Looda weel!”

Mees lähäb wanaks, tuleb wiinne tund,
Hing, ihu wäfind, nõudwad surma und;
Ta omaksed ta ümber leinawad
Ja filmawees weel wiimaks tänawad.

Ent surija ju taewa rõõmu näeb
Ja palwes lapsi õnnistab.
Müüd hingab weel, — müüd sureb rahuga;
Weel filmis wesi: Jumal teiega!”

W. Kentmann.

26. Kewade laul.

Kui ju jõed rõõmsast' jookswad,
 Metsad lehtes kohawad;
 Kui ju lilled wäljas õitswad,
 Einnud metsas laulawad;
 Kui ju karjad wäljas käiwad,
 Lapsed wainul huikawad:
 Siis on õiged laulu päewad,
 Mis meil palju rõõmu teewad;
 Siis on rõõm! ;,

Lastem siis, oh lauluwennad,
 Oma laulud kõlada!
 Kewadised päewad, kenad,
 Wõiwad südant awada.
 Rõõm see tahab lauluks saada
 Iga wäikse linnu suus.
 Wõtkem wennad rõõmustada:
 Wana sui on jälle uus!
 Meil on rõõm! ;,

Taganege mured, waewad,
 Kallis kewade on kää,
 Behme tuul ja soojad päewad, —
 Mured surgu laulusse.

Rõõm meid kandku, hellad wennad,
Laulu tiivul ülesse.

Päike teeb nüüd ilmad soojaks,
Ärgu jäegu süda külmaks,
Meil on rõõm! :;

Rullerkupud, jaanililled
Waatwad lahkest' meie peal;
Rõõmu laulwad linnu keeled,
Rõõmu karjalaste heal.

Kui kõik loomad rõõmu tundwad,
Et nüüd kewade on kää,
Lauldes see eest tänu andwad,
Looja armu tunnistawad:
Siis on rõõm! :;

J. W. Jannsen.

27. Hommikul.

Kui koidu kuma punetab,
Kui kaste luhal helkimas,
Kui kõrge taewas sinetab,
Kus ehataht weel wälkimas,
Siis puude ilus
Ja metsa wilus
Meid Looja unest äratab.

Ja pühaduse troonile
 Nüüd loodus palwe ohwrit toob,
 Sest iga rohu taimefe
 Ja armurikkast rinnast joob.
 Ja käsi kattis
 Ja warjas, mattis,
 Ja heal nüüd hüüab: ärkage!

Nüüd lõpeb linde laul ja lust,
 Kõik loodust rahu ühendab,
 See kuldse päikse wägewust
 Ja rõõmust tõusu tähendab:
 Sest wägew looja,
 See rahutooja
 Maailma unest äratab.

M. Lipp.

28. Wanemuine.

Kui Kungla rahwas kuldsele a'al
 Kull istfid maha sööma,
 Siis Wanemuine murumaal
 Väks kandle lugu lööma.
 :,: Väks aga metsa mängima,
 Väks aga laande lauluga :,:
 Väks lauluga, läks lauluga, läks lauluga.

Sealt saiwad lind ja lehepuu
Ja loomad laulu lugu;
Siis laulis mets ja mere suu
Ja Gesti rahwa sugu.
∴ Väks aga metsa mängima x.

Siis kõlas kaunist' laulu wiis
Ja pärjad pandi pähä,
Ja murueide tütreid siis
Sai Gesti rahwas nähä.
∴ Väks aga metsa mängima. x.

Ma laulan mättal, mäe peal,
Ja õhtu hilja õues,
Ja Wanemuiße kandli heal,
See põksub minu põues.
∴ Väks aga metsa mängima x.

F. Kuhlbars.

29. Meie elu.

Kui mina alles
Noor weel olin ∴
Lapse põlwes
Mängisin. ∴

Si mina teadnud
Muud kui seda :,:
Mis mina nägin
Silmaga. :,:

Meie elu
On siin ilmas :,:
Mii kui linnul
Okja peal. :,:

Si meie tea,
Kas me saame :,:
Siin weel kofku
Tulema. :,:

Näitab ennast
Rõõmus, siiski :,:
Süda on täis
Kurvastust. :,:

Rõõm teeb lastel
Laulu heale :,:
Kaunimaks kui
Kandli keel. :,:

Rahwa laul.

30. Õhtu rahu.

Kui päewa käre aega
Ei annud palwele,
Siis astu õhtu õue
Ja waata ülesse!

Waat, wagusi nad hiilgwad
Ja waatwad ülewelt,
Sind teretawad tähed
Kui isa filmad sealt.

Nii päewad, kuud, nii aastad
Neid nägid taewa teel,
Nii päewad, kuud ja aastad
Neid näewad hiilgwat weel.

Kuis annab see sull jõudu,
Kui ühes filmaga
Sa taewa tähte poole
Wõid südant ülenda!

See käsi, kes neid seadis,
Et forda mööda nad
Seal taewa lautusel
Kõik lendwad, piirawad:

See kange käsi kaitseb
Ka mind muu eluteel,
See wägew käsi hoiab
Mu põrmu mullas weel.

Seft healtseb mu süda,
Mind piüiab waigista:
„Hing kannata ja wota,
Sa pöörad koju ka!“

L. Koibula.

31. Wäike postimees.

Kui rõõmus on mu meel!
Kuis lustil laulab feel!
Ma rändan mööda ilma,
Ei karda sooja, külma;
Kord olen siin, kord seal
Ma oma reisi peal,
Ja ikka hüüab mu heal:
Ma olen wäike postimees,
Maailm on lahti minu ees,
Halloo, hallii, hoi lallalla!
On lahti minu ees.

Kas kena kewade,
Ehk sume sügise,
Kas suwi ehk ka tali,
Kui külm on wäga wali,
Mül ifka rōõmus meel
On oma pikal teel,
Ja sekka hüüab mu keel:
Ma olen rōõmus postimees,
Maailm on lahti minu ees x.

Kui mina rōõmsaste,
Kord jõuan külasse,
Siis kõik mull' ruttab wasta,
Ei taha mööda lasta:
Mull kirjad, pakid peal,
Need teewad rōõmu seal,
Ja wahel hüüab mu heal:
Ma olen wäike postimees,
Maailm on lahti minu ees x.

Kui on mul otsas tee
Ja jõuan kodusse,
Siis naene wasta tõttab,
Mu riided seljast wõtab,
Siis kõigel rōõmus meel,
Et olen elus weel,

Ja seffa hüüab mu keel:
Ma olen rõõmus postimees,
Maailm on lahti minu ees rc.

Kui üks kord suren ma,
Eks kõik mind mäleta,
Ma püüdsin õigust ilmas
Küll iga mehe filmas;
Mu haud siis seisab seal,
Ja ristil firi peal,
Mis ise soovis mu meel:
Siin hingab väike postimees
Nüüd rahul väikse haua sees,
Siin hingab väike postimees
Nüüd rahul haua sees.

Dr. R. A. Hermann.

32. Metsas.

Kui üksi metsas laulan ma,
Ehk rõõmsas kooris teistega,
∴ Siin on mu süda rõõmsam veel
Kui rikkal mehel kulla peal ∴

Siin paistab päike soojaste,
Siin õitswad lilled fenaste,
∴ Siin laulab õõpik, kufulind,
Kõik loomad rõõmustawad mind. ∴∴

Ma istuks metsas alati,
Siin tuffub süda rõõmsaste,
∴ Siin pole muret, kurwastust,
Ei kiusu, riidu, pahandust. ∴∴

Mis hulga seas lagedal
Nii linnades kui külas, maal
∴ Meil ahastuseks seisab ees,
Ei leita waikse metsa sees. ∴∴

Kui armsal kewadisel a'al
Võõn metsas filmad üles pool,
∴ Siis suures templis olen ma
Ja laulan rõõmsa meelega. ∴∴

Siin waikses, walges kaasikus
Ma olen nii kui firikus;
∴ Ei näe siin kurja minu film,
Ei eksita mind kuri ilm. ∴∴

Siis tahan mina laulda ka
Mu Jumalale rõõmuga;
∴ Ja wennad, kes teist tahab weel,
See laulgu, ruumi meie teel! ∴

J. W. Jannsen.

33. Öhtu päife.

Kuldne öhtu päife,
Ilus oled sa,
Kui sa wiimse läife
Saadad üle maa.
Aratad mu meeles
Palwe palawa:
Kuldses koidu keeles
Ilma tereta!

A. Piirikiwi.

34. Veinaja.

Kurwal meelel kõnnin mina,
Süda rinnus rõõmuta,
Selgest' waatab taewa fina,
Aga mind ei tröösti ta.

Rustil linnu laulu helin
Kõlab kõrwa minule,
Aga rõõmus keelte kõlin
Kurwemaks teeb südame.

Kui on teistel rõõmutujud,
Seisan mina filmawees,
Kurwastuse leinakujud
Wõtwad aset minu ees.

Kõik mu õnn ja õitsew wotus
Lõppis ära olemast,
Sest mull langes ainus lootus
Külma hauda haledast'.

Dr. R. A. Hermann.

35. Kus on mu kallis isamaa?

Kus on mu kallis isamaa?
Dns Gesti maa? Dns Läti maa?
Dns Vääne kitsas kalda serw?
Dns Narwa jõgi, Beipsi järw?
Oh ei, ei, ei!

Mu isamaa on suurem weel! ::

Kus on mu kallis isamaa?
Dns Harju maa? Dns Wiru maa?
Dns kus on laia fuuega

Kõik rahwas tõlbi keelega?

Oh ei, ei, ei!

Mu isamaa on suurem weel! ;,:

Kus on mu kallis isamaa?

Dns Kuura maa? Dns Soome maa?

Dns Pärnu maa? Dns Järwa maa?

Dns Tallinn kilusilguga?

Oh ei, ei, ei!

Mu isamaa on suurem weel! ;,:

Kus on mu kallis isamaa?

Dns Hiio maa? Dns Muhu maa?

Dns Sõrwe kitsas ranna äär?

Oh wiljakandja Kuresaar?

Oh ei, ei, ei!

Mu isamaa on suurem weel! ;,:

Kus on siis minu isamaa?

Müüd tahan seda nimeta:

Kus taal laulab Gesti keel

Truu Jumalale ülewel!

Jah see ta on! ;,: Jah see ta on! ;,:

Mu isamaa ja minu õnn!

Jah minu õnn, jah minu õnn!

Siin elan mina Gesti mees
 Mu Luteruse usu sees,
 Teen tööd ja tänan Jumalat,
 Kes iga päew teeb mulle head,
 Ja mull on rõõm, ∴: Ja mull on rõõm, ∴:
 Et Jumala truu, helde arm
 Ei jäta mind, ehk olen põrm.

Ka terve Bene riik ja maa
 On minu armas isamaa!
 Oh Jumal taewas, õnnista
 Sa meie maad ja keisrit ka.
 See on see maa! ∴: See on see maa! ∴:
 Mu armas, kallis isamaa!
 Mu isamaa! Mu isamaa!

J. W. Jannsen.

36. Wahisoldati laul.

Küll seisan pilksel pimel ööl
 Nüüd ainu üksi wahi tööl,
 Mu mõtted aga käiwad seal
 Mu armsa piiga teede peal.

Kui pidin sõtta minema,
 Ta ehtas mind paeltega,
 Ta nuttis minu rinna na'al
 Ja ütles: Truu sull igal a'al.

Ta on nii helde, tasane
Ta armastab mind kindlaste,
Sest tufsub süda külmal ööl
Mull waljult, soojalt wahi töö!

Oh istud kambri nurga sees,
Sull kustub küünal woodi ees,
Sa saadad palweid südamest
Nüüd mäele oma peiu eest.

Kui film ja süda nutawad,
Et halwad ajad algawad:
Jäe wait ja maga mureta,
Truu Jumal meid ei uneta!

Kell hüüab ju, nüüd tuleb tund,
Mis rõhkust toob ja magust und:
Oh kanna, kallid, une sees
Mind oma wagas südames!

F. Kuhlbarz.

37. Üksina.

Küll üksina rändan ma üksikuid teid,
Magu lind läbi õhu, sest lahkund mu neid.
Nüüd kiriku aeda mind kannab mu jalg,
Seal põlwile langedes minul niisub mu palg,
Seal põlwile langedes minul niisub mu palg.

Ma leian üht hauda ja lilled ta pealt,
Seal sees hingab mu neiu, ei kuule mu healt;
Seal nukraste seisjan, seal nutan ma ka,
Ja seal alles tunnen, et nii üksina ma,
Ja seal alles tunnen, et nii üksina ma.

S. Rosenthal.

38. Gesti laulu heal.

Kuule, kuda heali helab,
Wanemuise kandlist kõlab:
See on Gesti laul :;
Kuule, kuda männik mühab,
Kuda jõgi jooksul kuhab:
See on Gesti laul! :;

Waata, jää ja lumi walgub,
Päikse paistel läiki wilgub;
See on Gesti laul :;
Waata põhja eha, koitu,
Wirmaliste leegi loitu;
See on Gesti laul! :;

Igas kohas heali helab, 104
Heali helab, keeli kõlab:
See on Gesti laul! :;
Kui sull rõõmu, wend, siis tule,
Kui sull kurbtust, tule, kuule:
See on Gesti laul! :;

Dr. M. Weste.

39. Laula!

Laula, laula, suukene!
Viigu, linnu keelekene!
Mõlgu, marja meelekene!
Plutse, mu südameke!

Küll ja saad siis waita olla,
Kui saad alla musta mulla,
Walge laudade wahelle,
Kena firstu keskeelle.

Rahwa laul.

40. Wanemuise laul.

Ma kõndsin kord Endla wee ääres
Nii nukra meelega:
Mu kannel kaebas ja nuttis,
Kõik künkad kaebasid ka.

Seal leidsin kalda pinnalt
Ma lapse rohu seest,
Ta oli ainu üksi
Ja nuttis südamest.

Oh wana isa, ma palun,
Mull anna see lapsuke,
Tall pole ei isa, ei ema,
Ta on weel pisuke.

Ta kaswis ja õitses mu käel
Kui lõhnaw lehepuu,
Ja laulis kord lahkest mu kannel,
Siis laulis ka tema suu.

Kui Endel oli furnud
Ja Endlat armastas ta,
Siis kaebas ja nuttis mu Juta,
Kõik künkad kaebasid ka.

Kui oli kuu ja laulnud
Ja kuu ka kaebanud,
Siis Endla järve end heitis
Ja Endlas on uinunud.

Ja Jaani võise waatab
Ta läbi udu wee,
Kas taewa tähed weel tõuswad,
Kas käib weel lindude tee.

Ta puhkab järve põhjas
Ju tuhat ajastat.
Oh hinga rahus, mu Juta,
Kõik lapsed ka magavad!

F. Kuhlbars.

41. Postimehe reisilaul.

Ma olen pika tee peal käind
Ja wõin sest mõnda rääki,
Kes kaugel käind, on mõnda näind,
Sest tehke kõrwad lahti.
Mõh see on wäga õige,
Wäga õige :; mis ja teind;
Oh räägi weel enam, kus oled käind.

Ma käisin esmalt Saksa maal,
Kus sandid saia sööwad
Ja ootfin istes pengi peal,
Kas taadrid tasku jookswad.
Noh see on wäga õige r.

Siis läksin laewas Rootstile,
Kus palju rauda kaswab;
Di wennike, külm oli see,
Mis raskub, hambu hakkab r.

Siin tuli meelde Inglis maa
Ja Prantsus tema kõrwas;
Neid läksin ma ka vaatama,
Kuis maa ja kuidas rahwas r.

Küll maad on kaunid, põllud head
Ja mäed ning metsad kenad;
Ja süski on seal mitu pead,
Kes tühja tüli tõstwad r.

Hispaania ja Portugal,
Neid olen waatmas käinud,
Ja nõnda siin kui mujal maal
Kord head, kord paha näinud r.

Itaalia, kus tule mäed
Maa põuest wirna keewad; —
Seal sagedaste rahwast näed,
Mis palju paha teewad.

Siin elab paawst ja temaga
Neid palju, kes end kiitwad,
Et nemad ühe sõnaga
Kõik patud andeks andwad.

Siin võldi mull, et Türgi maal
Üks sultan suurest' elab,
Kell palju naisi, rahwast all
Ja lustis, rõõmus möllab.

Ta alamad on tema ees
Kui wangid, pärisorjad,
Ja piinama on sultan mees,
Kui wastu tahtmist teewad.

Siit polnud kangel Ahwrika,
Kus mustad Neegrid leiad,
See forstnapühkja isamaa,
Kus päewapaisstel sulad.

Siin rahwas must ja mustad ka
Kõik nende tööd ja elu,
Nad teewad ilma armuta
Üks teisel järgest' walu.

Mu meeles seisis Kanaan,
Jeruusaleem ja Betlem;
Ma mõtlesin: kui sinna saan,
Siis on mu süda lahkem.

Siin nägin ma need kohad küll,
Kus pühad jalad käinud
Ja haledaks läks minu meel:
Kus on kõik ilu jäenud!

Siin walitseb nüüd Türgi kepp
Ja ristirahwas leinab,
Ja ootab, kunni tõeks läeb,
Mis tõesõna ütleb.

Ma tegin, et sain minema
Ja läksin Eõunemaale,
Sealt saarte rahwast waatama
Ja ennast neile näitma.

Ma a enesest on kaunis maa
Ja kannab kallist wilja,
Mis sajakordse seemnega
Küll tasub tööd ja waewa.

Ma jälle tõttsin edasi,
Et uut maailma leida,
Mis wanal ajal üksigi
Ei wõinud meile näita.

Ameerika, see kallis maa,
Kus paabo linnud laulwad,
Ja suure auu ja iluga
Kõik mäed ja orud õitswad.

Metsweisjed ja metshobused
Seal karjatseta sööwad;
Mis peale tiial filmad lööd,
Kõik Looja auu näitwad.

Küll on siin metsad, mäed ja jõed,
Mis kuskilt nõnda leida;
Siin kallid pärlid, kuldsed keed
On hõlpus asi saada.

Ja siiski rahu rahaga
Ei sünni siin ka kokku,
Waid riid ja tüli otsata,
Ei kuri siingi tuku.

Seepärast tulin tagasi,
Kust mina wälja läinud,
Ja tänan nüüd, et minu tee
Mull pole kahju teinud.

Üks õpetus, mis mina saand
Mu pika tee peal käies,
Ja mis ma selgest' tähel pannud
Mii siin kui wõerais maades:

Meil taewa Jsa igal maal
Truu, helde, armuline
On halastama kõige peal
Ja kõige wasta lahke.

Kuid, ikka kuri inime,
Kus tema iial elab,
Ja kangekaelne, wastane,
Kes järgest' armu põlgab.

J. W. Jannsen.

42. Rõõmus laulja.

Ma olen rõõmus laulumees,
Kes saunades ja lošsides
Healt tõstab ilma hinnata
Ja kõiki tahaks rõõmusta:
Ma olen rõõmus laulja.

Kui tõuseb päike hommikul,
On helisemas minu heal,
Kui õhtu looja weereb ta,
Siis lähän lauldes magama:
Ma olen rõõmus laulja.

Wull jookswad rõõmsad hallikad,
Wull kufulinnud laulawad

Ja lilled õitswad aasa peal
Kõik minu laulu rõõmuks teal:
Ma olen rõõmus laulja.

Ei püüa anu, ei rikkust ma,
Waid olen rahul sellega,
Et Maarja maa mull jalge all,
Tükk sinist taewast pea peal:
Ma olen rõõmus laulja.

Et sõitku rikkad tõldades
Ja käigu siidis, sammetis,
Ma põlgan seda rõõmuga,
Mis tühi on, lääb tühja ka:
Ma olen rõõmus laulja.

Kui teistest palju räägitaks
Ja nende nime kiidetaks,
Siis teen ma nii kui kukulind,
Kes ikka ise kiidab end:
Ma olen rõõmus laulja.

Kui teiste pale higistab,
Neid waew ja mure pigistab,
Siis olen mina mureta,
Teen tööd, söön leiba rõõmuga:
Ma olen rõõmus laulja.

J. W. Jannsen.

43. Karjane.

Ma olen väike karjane,
Mull loodud laulja keel,
Sest laulan kui üks lõoke
Ja rõõmus minu meel.

Ma taewa waatan ülesse,
Siis tuleb meelde see,
Et seal üks hea karjane,
Ma tema talleke.

Sind, kallis taewa karjane,
Ma tänan südamest,
Et hoiad, kaitсед heldeste
Münd oma tallekest.

M. Rörber.

44. Ma teretan sind hommik.

Ma teretan sind, hommik,
Sind kaste, juwe õhk!
Sind waikne metsa kohin,
Sind sini taewa wõlw!
Ma küsin, õrnad lilled,
Kas mulle õitsete?
Ma küsin, linnukesed,
Kas mulle laulate?

Kes teretab mind jälle
Sui õhus, kaste sees?
Kes waatab, kui ma õhkan,
Mis minul filmades?
Kes ütleb mulle: Villi,
Mull pead õitjema?
Kes küsib, kui ma laulan,
Kas mulle laulad ja?

Jää rahul, süda, keda
Ei ükski tereta,
Ja laula rõõmust laulu
Su oma sunnilla!
Vill tahab üksnes õitsta,
Vind laulab endalle,
Seepärast õitse, laula
Ka sina endalle!

Dr. Fr. R. Kreuzwald.

45. Kodu.

Meil aia-äärne tanawas,
Kui armas oli see,
Kus kasteheinas põlwini
Me lapsed jookšime.

Kus ehani ma mängisin
Küll lille, rohuga,
Kust wanataat käe kõrwas mind
Tõi tuppa magama.

Küll üle aia tahtsin siis
Ta kombel waadata!
„Laps oota“, kostis ta, „see aeg
On fiir küll tulema!“

Aeg tuli. Maa ja mere peal
Silm mõnda seletas, —
Si pool nii armas polnud seal
Kui külatanawas!

L. Koibula.

46. Kewade.

Meil kätte jõudnud kewade,
Müüd metsas laulab linnuke,
Müüd meres mängib kalake,
Müüd karjas kargab talleke.

Meil kätte jõudnud kewade,
Müüd õitseb lahke lilleke,
Müüd lehkab kena kaseke,
Müüd tilgub magus mahlake.

Meil kätte jõudnud kewade,
 Nüüd taewas selge, sinine,
 Nüüd paistab päike soojaste,
 Nüüd meri kulla jarnane.

Nüüd kätte jõudnud kewade,
 Kõik linnud laulwad lahkeste,
 Kõik loomad liikwad rõõmsaste,
 Kuis ma siis wait jäen üksine?

Mull loodud ka mu healeke,
 Mull loodud ka mu jalake,
 Sest hüppan kui üks talleke
 Ja laulan kui üks lööke.

M. Rörber.

47. Tootus.

Me oleme nüüd iga tööle walmis,
 Mis kosutab, :; me' isamaad,
 Me' oleme kui ühest kännust tõusnud
 Ja käime armsast', :; käsi käes'.
 Wennad,
 Kas elu ehk surm tulgu nüüd :;
 Hoidke ja kaitske :; me' isamaad,
 Hoidke ja kaitske, kaitske me' isamaad!

Üks maa, kus õigus, rahu, seadus elab,
Kus hiilgab usk :; ta wäe sees,
Seal terve rahwa õnn ja rikkus kosub,
Seal rahul on :; ka igamees.

Wennad,

Kas elu ehk surm tulgu nüüd :;;
Hoidke ja kaitske :; me' isamaad,
Hoidke ja kaitske me' isamaad!

J. Rebocat.

48. Maasikas.

Metsas seisib maasikas,
Maasikas nii ilus.
Poiss läks metsa karjaga
Wagust paika otsima,
Leidis marja wilus.
Oh ja magus maasikas,
Maasikas nii ilus!

Ütles poiss: Ma nopin sind,
Maasikas nii ilus.
Kostis maasik: Lase mind,
Karjapoiss ma palun sind,

Baisuda weel wilus.
Oh sa magus maasikas,
Maasikas nii ilus!

Poisit noppis maasika,
Maasika nii ilus,
Si ta wõtnud palumist
Marjavarre kaebamist
Kuulda puude wilus.
Oh sa magus maasikas,
Maasikas nii ilus!

Fr. Kuhlbars.

49. **Mits ja nutad, lillekene.**

Mits ja nutad, lillekene,
Kupud sull täis pisaraid?
Kas sa rasket hinge walu,
Hellake, ka tunda said?

Du sull Gesti pind ka rääkind,
Waike öö sull teada annid
Ennemuistsest rõõmupõlwest,
Kadund õnnest pajatand?

Tõsta pead, oh diekene,
Koit on saanud isandaks!
Dma terad hiilgwalt saadab,
Et nad nutu kuiwataks.

Kui ta lõuna walgust puistab
Üle õitswa isamaa:
Oh, kuid tahame tall tänu,
Õis, siis vastu õhata!

L. Koidula.

50. **Ilus oled, isamaa.**

Minge üles mägedelle,
Tuule õrna õhule!
Waatke alla oru põhja,
Üle lille hiilgwuse!
Waatke, kuidas oja keerleb
Läbi luha läikiwa!
Ja siis hüüdke alla orgu:
Ilus oled, isamaa,
Ilus oled isamaa!

Waatke, pilwed pilwe poole
Tõstwad latwu uhkuses.
Kuulge, kuida kaasik kohab
Vehkawates lehtedes!
Waatke, jõed, järwed läikwad
Metsjas wirwendusega!
Ja siis hüüdke õiskdes metsja:
Jlus oled isamaa,
Jlus oled isamaa!

Waatke, rohke rufis hällib
Uhke nurme nõlwadel!
Tõu wili tõutab anda
Rohket jaaki sügisel!
Wilja puude oksste otsas
Hiilgwad anded iluga!
Ja siis hüüdke üle nurme:
Jlus oled, isamaa,
Jlus oled, isamaa!

Waatke, karja lustipidu
Leherikkas lepikus!
Kuulge karjalaste laulu
Wastu helkjas wõsikus.
Waatke, kuida kõrgel wõlwil

Taewas helgib sinaga!
Ja siis hüüdkе taewa poole:
Jlus oled, isamaa,
Jlus oled, isamaa!

Dr. M. Weste.

51. Isa sõnad.

Minu isa ütles mulle:
„Prii on jälle meie maa,
Prii on jälle meie rahwas,
Armas poeg, sest rõõmusta!“

„„Kudas priius meile tuli,
Ütle, isa minule?““

Isa ütles: „Priius tuli
Kui see koidutäheke!“

„Priius hakkas meile paistma
Kui see kume wara koit,
Priius hakkas helendama
Kui see lõkkew koiduloit.“

„Priius tõusis kui see päike
Koidu kuldse kaisu seest:
Orjapõli pugest ära
Kui see udu päikse eest!“

Mina uuest' isalt nõudsin:

„Kas meilt priius jälle kaob?“

Isa ütles: „Ei ta kao;

Priius tõuseb, orjus waub!

Dr. M. Weste.

52. Isamaja.

Minu kallis isamaja,

Ikka mõtlen sinu peal,

Kui ma mõtlen, tuleb silma

Rõõmu filmawesi teal. ∴

Kallis wäike, waike maja

Kena metsa tuka sees,

Wõiksin ma sind' näha järgest',

See mull seisab südames. ∴

Kui mind Jumal jälle aitab

Oma isa külasse,

Siis ta mull weel kallim näitab

Olewat kui ennegi. ∴

Kallis sündimise ase,

Jäe mu surmapaigaks ka,

Wõta oma mulla sisse

Wiimaks mind ka hingama!

J. W. Jannsen.

53. Kultani.

Minun kultani kaukana kukkan,
Mina Saiman rannalla,
Ei ole ruuhtha rannalla,
Joka minun kultani kannattaa.

Ikävä on aikani, päivät on pitkät, —
Surutont' en hetkeä muista'kaan;
Boi mikä lienee tullutkaan,
Kun jo ei kultani kuulu'kaan!

Toivon riemu ja auutuen aika
Suruani harvoin lievittää:
Kintani on kuin järven jää, —
Kukapa sen viimeinkin lämmittää?

Kotka se lenteli taiwahan alla,
Souša se soutueli aalloilla.
Kulta on Saiman rannalla,
Lähteä ei tohi tuulelta.

Tuuli on tuima ja ankarat aollot,
Ruuhet on rannalla pienoiset,
Ruuhet on rannalla pienoiset,
Kultani sormet on hienoiset.

Elä lähe kultani aaltojen waltaan,
Mallot ne pian sinun peittäisi
Sitte ei suru mua heittäisi,
Ennen kun multaki peittäisi.

Soome rahwa laul. Kanteletar I. XX.

54. Meie kirik.

Mis hiilgab weel õhtul seal mäe peal,
Kui ju tähed paistwad ülehel?
See on meie kirik, meie kirik,
Ja kutsub teekäijat weel palwele.

Mis kuuldas weel õösel seal mäe peal?
Kes laulawad seal nii haledast?
Seal meie wendade hulk on koos
Ja kiidawad Jumalat ühes nõuus.

Mis heliseb õösel seal mäe peal,
Mii haledast' tornist kui nutaks heal?
Seal furnukellake heliseb
Ja saadab teekäijat weel rahule.

55. Mis iial.

Mis iial ma jõuan, kõik sulle ma nõuan,
Kas marju või lindu või kalakest weest,
Kui koolis ma käisin, siis mõtlin su peal,
Sull üksi ma õppsin, sull laulis mu heal:
La, la, la, la, la, x.

Ei kartnud ma waewa, ei puhand ööd, päewa,
Et tarkust ja rikkust pea kätte ma saaks;
Müüd täide läind lootus, et võtta võin sind,
Ma hüüan ja õiskan ja laulan kui lind:
La, la, la, la, la, x.

Müüd armul on luba, et hüüda võin juba:
Oh tule, mu ingel, sind kofin, mu hüüd!
Oh ütle see sõna, et oled mull truul,
Ei leia rõõm sõnu, waid õiskab mu suu:
La, la, la, la, la, x.

56. Ööpik.

Mis laululaene lahkeste
Ööpik, ööpik!
Käib kullakeeli südame,
Ööpik, ööpik!

Wait wainud, puud ja põesastik.

Mis hõbehelin imelik:

Ööpik, ööpik!

Tark Taara linnuke.

Kas kuningaga kewade, —

Ööpik, ööpik!

Sa lootust toonud tagasi,

Ööpik, ööpik!

Mis wait meil seisis salajas,

Sull keele peal nüüd liikumas:

Ööpik, ööpik!

Tark Taara linnuke.

All õhtab wäli, mets ja maa,

Ööpik, ööpik!

Pilw sõuab kõrges pilwega,

Ööpik, ööpik.

Ja Koidu poole häbelik,

End kummardamas Hämarik.

Ööpik, ööpik!

Tark Taara linnuke.

Üks öiske heal, üks ainuke,

Ööpik, ööpik!

Räib läbi kõige looduse,

Ööpik, ööpik!

Ja ohvri leeket jüda ka
On põues pannud põlema.
Õöpik, õöpik.
Tark Tara linnuke.

L. Koidula.

57. Igatsus.

Mis sind waewab minu jüda
Ja mis õhkad, kaebad ja?
Rõõmu wõeral maal on leida,
Mis wõib sinul puududa? :;

Oh ma tunnen puudust kõiges,
Olen üksi nagu lind,
Jlus on küll wõeras riigis,
Siiski leinan kodu sind! :;

Koju poole tahan tõtta,
Kui ma wõiksin, lennates,
Smakjed seal sülle wõtta,
Teretada rõõmustes!

Wõera maade ilu hülgab
Silmis küll kui lille õis,
Süda mures jeda pilkab,
Ütleb: oh et koju wõiks! :;

Püüa kurbtust unustada,
Jumal tuleb abiga;
Siis võid lauldes tunnistada:
Oh mu armas kodumaa! ;:

A. Seltor.

58. Mis teen ma waene mees.

Mis teen ma waene mees
Siin wõera rahwa sees?
Ma oma maa ja rahwa maha jätsin,
Ma lootsin õnne, seega ennast petsin,
Kus on see nüüd?

Kui läksin laewaga
Ja silmist kadus maa,
Siis jätsin nuttes teda Jumalaga,
Ma pime püüdsin paremat ju taga.
Mind peteti!

Nüüd olen waewaga
Ja mitme murega
Ma feda õnne põlwe tühjalt nõudnud
Ja paljas wiletsus on kätte jõudnud,
See on mu palk.

Mu kallis kodumaa,
Si ma sind näha saa!
Sing haige, ihu lõpeb mures ära,
Ma wõera rahwa sekka suren ära,
Kes nutab mind?

Mu wennad ühtlase,
Oh ärge uskuge,
Kui petis keel teil wõerast püüab fiita!
Oh õnnis see, kes elu aega wiita
Wõib kodumaal!

R. E. Malm.

59. Mu isamaa mu õnn ja rõõm.

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm,
Kui kaunis oled sa!

Si leia mina ial teal
See suure, laia ilma peal,
Mis muil nii armas oleks ka,
Kui sa, mu isamaa!

Sa oled mind ju sünnitanud
Ja üles kaswatanud;
Sind tänan mina alati

Ja jäen sull truuits surmanit
Mull kõige armsam oled sa,
Mu kallis isamaa!

Su üle Jumal walwagu,
Mu armas isamaa!

Ta olgu sinu kaitseja
Ja wõtku rohkest' õnnista,
Mis iial ette wõtad sa,
Mu kallis isamaa!

J. W. Jannsen.

60. Mu isamaa on minu arm.

Mu isamaa, on minu arm,
Kell südant annud ma;
Sull laulan ma, mu ülem õnn,
Mu õitsew Gesti maa!
Su walu südames mull teeb,
Su õnn ja rõõm mu rõõmsaks teeb,
Mu isamaa!

Mu isamaa on minu arm,
Si teda jäta ma
Ja peaks sada surma ma

Ta pärast surema!
Kas laimab wõeras kadedus,
Sa siiski elad südames,
Mu isamaa!

Mu isamaa on minu arm!
Kui tahan puhata,
Su rüppe heidan unele,
Mu püha Gesti maa!
Su linnud und mull laulawad,
Su põrmust lilled õitsewad,
Mu isamaa!

L. Koidula.

61. Arg kosilane.

Mull mõttes on üks ainuke,
Üks kallis ainuke!
Oh kui ma selle piiga saaks,
Ta on nii wirt ja wiisakas,
Nii wiisakas,
Ma elaks Gedenis.

See tütarlapse tõeste
Ma kosiks endalle!
Tall ala lohke meele
Ja nägu kui üks maalike,
Kui maalike
Ja film kui tuluke.

Ja kui ma teda kaugelt näen,
Väeb puna palgesse;
Mull süda hakkab põksuma
Ja wesi weereb filmasse,
Mull filmasse:
Ei tea, mis lugu see?

Weel reede õhtu wainu peal
Ta küsis minu käest:
„Oh ütle mull, mis wiga sull?
Ei õige lugu iial sull,
Ei iial sull!“
Ma ohksin kõigest wäest!

Ma oleks pidand rääkima,
Oh miks ei rääkind ma!
Ja oleksin ma rikkam mees,

Mull süda pisut kergem sees,
Mull kergem sees:
Ma räägiks temaga.

Dr. F. H. Kreuzwald.

62. Truu sõber.

Mull oli üks hea sõber,
Si paremat ma saa,
Si wõinud ta mind jätta,
Kui trummid hüüdsid sõtta,
Mu kõrwas sõdis ta. ∴

Üks kuul seal tuli lendes:
Kas mulle ehk kas sull?
See temale on tõtnud,
Surm teda minult wõtnud;
Oh oleks tulnd ka mull!

Ta tahtis kätt mull anda:
„Si kätt wõi anda ma!
Püüß seisis sihil silmas:
„Oh jõe ka teises ilmas
Mull truuiks sõbraks sa!“

Dr. R. Weste.

63. Isamaa.

Mu meeles seisab alati
Mu hiilgaw isamaa!
Kus rahwas waikne, südamlif
Ja lootuses nii kannatlif:
Mu armas, kallis maa! :;

Kuis kõrgelt hüüab kufulind,
Kuis metsad kohawad,
Ja orud rahus hingawad,
Kus lehed kaunilt hiilgawad
Ja ehad punawad. :;

Weel kõlab keel siin kindlaste
Ta wanal põhjusel;
Weel mäed siin juttu westawad
Ja orud kõnet kannawad
Su sõnu lehtedel. :;

Ja Gesti poegest tunnistab
Neil sõna, rikas heal:
Nad wahwad wõitjad sõdades
Ja kundes käiwad, külwades
Siin isa pinna peal! :;

J. W. Jannsen.

64. Paul.

Nagu linnu tiivul
Tõstab lauluheal
Üles poole hinge
Jme wiisi peal,
Südan taidab ta
Rahu wäega.

Paul teeb rinda rõõmsaks,
Lahkeks, lõbusaks,
Meie meeltes headust,
Tulul tegewaks;
Ühtlus, armastus
Paulus ikka uus.

Mis meil kallilt, kaunilt
Südan liigutab,
Jumalikult hinge
Üles äratab;
Seda annab auul
Waga lahke laul.

Dr. R. U. Hermann.

65. Jaanipäewa laul.

Nüüd olgem kõik rõõmsad
Sest Jaanipäew kää
Ja õiskagem sõbrad,
Sest meie meel hea.
Kõik nufur meel, mure
See kadugu meist
Kui kaduvad sügisel
Vehedki puist.

Kõik õitseb ja lehkab
Nii magusast' teal
Ja mõni paat kiigub
Wee laenete peal.
Küll lusti ja rõõmu
Meil Jaani päew toob!
Küll kahju, et aastas
Üks ainus ferd käib!

Nüüd põlewad tuled
Nii wee peal ja mäel,
Ka heliseb räägu
Ja ööpiku heal.

Sest laulgem ka rõõmsast',
Et meie meel hea:
Oh õissa, oh õissa
Nüüd Jaanipäew kae!

J. W. Jannsen.

66. Karjatse pühapäewa laul.

Nüüd pühapäew on kae! :;
Ma olen üksi wälja peal,
Kus kostab kõrwu kella heal,
Kõik muidu waguse.

Siin põlwil palun ma: :;
Oh püha hirm, mis tunnen nüüd,
Et nägemata paluksid
Weel palju minuga!

Kui üles waatan maa, :;
Siis taewast näen nii selge seal,
Kui waataks lahtiselt mu peal.
Nüüd pühapäew on kae!

B. Abel.

67. Sõja laul.

Nüüd üles, Wene alamad,
Kus waenlased meid piiravad!
Kes Wene leiwast elawad,
Need kaitsku waprast' isamaad.
Sest õigel Wene alamal,
Kuis teada kangel, ligidal,
Ep ole armsam kuskil maal,
Kui oma keisri warju all.
Keiser, usk ja isamaa,
Kui kutsuwad meid sõdima,
Siis astkem ette rõõmuga:
Hurraa! hurraa! hurraa!

On Jumal taewas elus weel,
Ja Aleksander trooni peal,
Siis julge Wene rahwa meel
Ja rõõmsast' laulab nende keel.
Kõik Wene riigi waenlased
On haganate sarnased,
Mis Wene tuli ära sööb,
Kui Wene mõet nad maha lööb.

Keiser, usk ja isamaa,
Kui kutsuvad meid sõdima,
Siis astkem ette rõõmuga:
Hurraa! hurraa! hurraa!

Käib keiser eel ja näitab teed
Siis astkem järel, Bene väed,
Ja sõdigeme, wennad, nüüd,
Sest isamaa on meie hüüd!
Kes iial meitest laugewad,
Need auusat surma surewad:
Neid lapselapsed tänawad
Ja neile rahu paluwad.
Keiser, usk ja isamaa,
Kui kutsuvad meid sõdima,
Siis astkem ette rõõmuga!
Hurraa! hurraa! hurraa!

J. W. Jannsen.

68. Nüüd wennad tõstke laulu healt.

Nüüd wennad tõstkem laulu healt
Ja laulgem ühte laulu,
See laul on meie isamaa, --
Kõik maailm seda kuulgu!

Sind isamaa, me kiidame
Ja laulame su süles;
Sull meie truudust wannume.
Et sa meid pead üles.

Meil laulu heal käib taewani,
On wäga kalliks peetud
Ja iga waper Gestlane
Saab sõbraks, wennaks hüütud!

J. Rebocat.

69. Tulnud.

Nüüd õue, õue! wäljad
Ja metsad lehkawad!
Kõik mäekingud haljad,
All õitswad maasikad.
Mu süda, wõidu hüüa,
Eaul, taewa poole püüa,
Sa linnu healega! :;

Sind päikse terad wõitnud
Ka mure paelte seesst,
Su ümber õhud kõitnud

Mii kindlat sõlmekest!
Laul üles, üles püüa,
Maailmal teadust hüüa:
Ta tulnud kewade! ;:

L. Koibula.

70. Kaljuwald.

Oh Kaljuwald ;:
Üks wapper mehe meel
Su rinnal rändab weel.
Küll tuuled tormawad
Su pinda peksawad,
Oh Kaljuwald!
Sa seisad liikmata,
Sa kindel kaljumaa!
Kui tormidega tapled,
Wägew wõitleja,
Siis wõiad oma lapsi
Kalju wainuga
Ja kõlad kõrges koidu kullas,
Kalju maa!
Oh Kaljuwald!

F. Kuhlbars.

71. Laula ja õiska.

Oh laula ja õiska,
Sest laulu aeg on käes!
Su priiuse kõla,
See helisegu wäes!

Kõik muret ja häda
Oh unusta sa nüüd!
Ja südant sull täitku
Ükspäinise rõõm ja hüüd!

Mis maksab muretsus,
Mis saadab kurwastus,
Ehk kui sull alati
Üks ai! ja ah! on suus!

Kui aga saadad sa
Kõik mured minema,
Ja ajad hingest, mis sulle walu teeb,
Siis kõik su asi sull parem korda läeb.

Sest ole rõõmus sa
Ja ikka lauluga
Sa elu pahandust
Ja walu wähenda,

Ja mõtle järele,
Etš ole tõsi see,
Et mure tarwis sind
Ei loodud ilmale.

Kui oled õige mees,
Kel rahu südamēs,
Siis elad ilmas ja
Kui lille-põõsa sees.

Dr. K. A. Hermann.

72. Waese lapse õhtulaul.

Oh ma waene warrekene,
Warjamata wõjufe,
Ilma kõigest inimene,
Kuhu asun õhtule!

Ei mull ole armuandjat
Enam elus ilma peal,
Armuandjat, hoolekandjat,
Keda hüüaks minu heal!

Juba ammuft, ammuft ajast
Olen ilma isata,
Emast hellast, armastajast,
Tegi surm mind lahti ka.

Kõigil' jõuab kallis õhtu,
Kõik ju ruttab rahule:
Kus nüüd täidan mina kõhtu,
Kuhu asun õhtule!

Waeste tugew isa taewas,
Tule mulle toeks ja,
Muidu murrab mind mu waewas
Mure maha armuta!

Dr. A. A. Hermann.

73. Mets ja maailm.

Oh mets, oh mets, oh mets!
Kui armsast' kohad ja, oh mets, oh mets,
Kus elab päts, kus elab päts;
Kus kõige paksem mets, kus kõige paksem mets,
Siin õitsewad lilled ja kaswawad puud,
Siin annawad linnud üks teisele suud
Ja laulawad rõõmsaste oksade peal,
Siin kõlab ka kenaste sarwede heal.
Trarara trarara, trarara, trarara, trarara, trarara, trarara
trarara, trarara, trarara!

Maailm, maailm, maailm, maailm,
 See suur ja lai maailm, maailm, maailm
 On meie telt, on meie telt,
 Maailm on meie telt, maailm on meie telt,
 Siin kõnnime lauldes ja teeme ka tööd!
 Siin sööme ja joome ja magame ööd,
 Siin nutame, naerame, kanname kõik,
 Siin saame üks pruudiks ja teine on peig.
 Halloo, halloo, halloo, halloo, halloo, halloo, halloo,
 halloo, halloo, halloo!

J. W. Jannsen.

74. Oh mina waene.

Oh mina waene wõeral maal, wõeral maal,
 Suure, raske risti all, risti all,
 Sugu, seltsi pole mull, pole mull;
 Siit tulid seltsi otsima, otsima,
 Abikaasat nõudema, nõudema.
 Tere, õde, pruudike, pruudike,
 Kas sa tulid minule, minule?
 Heidan su ette põlveli, põlveli,
 Rätt full annan kõwaste, kõwaste,

Suud sull annan südamest, südamest!
Oh ma palun, oh ma palun,
Ära jäta maha mind!
Oh mis hale, oh mis hale,
Kui faks ühest lahkuwad!

Rahwa juust.

75. Oh näeksin tühja nõmme peal.

Oh näeksin tühja nõmme peal
Ma marus sind,
Küll minu mantel warjaks seal
Sind, kallis lind!

Ja tuleks fange tormiga
Sull wiletsus,
Mu süda saaks siis olema
Su warjutus.

Oh oleks paljas kõrbes ma
Ju surma peal,
Muul paradiisiks läheks ta,
Kui stna seal.

Ja oleks mull kui kuningal
Kõik riigimaa,
Sa peaksid krooniks kõrgemal
Mull olema.

Dr. F. R. Kreuzwald.

76. Soov.

Oleksin laululind,
Kannaksid tiivad mind,
Kus sind ma näen; ::
Et aga see ei lää, see ei lää, see ei lää, ::
Sest siia jäen.

Oh ma küll kaugel sull,
Unes sa juures mull,
Kõõmustad mind; ::
Kui aga ärfan ma, ärfan ma, ärfan ma, ::
Si leia sind.

Dõsel kui uinun ma,
Siis minu mõttes sa.
Meeles mull weel, ::
Kuis mind küll tuhat kord, tuhat kord, tuhat kord ::
Kiitnud su keel.

F. Ederberg.

77. Rõõmu laul.

(Gaudeamus igituri järel).

Olgem rõõmsad alati
Kunni noored päewad!
Pea noorus ära kaob,
Wanaduse warju waob,
Silmad kurtma jäewad.

Kus on need, kes enne meid
Lahkunud maailmast?
Ammu juba igamees
Puhkab waitse haua sees,
Kadund meie silmast.

Meie elu üürise,
Kärmeist' mööda jõuab,
Surm meil tuleb rutuga,
Nopib ära nutuga,
Kõiki hauda nõuab.

Gesti koolid elagu
Kaunist wilja kandku!
Elagu, kes koolis tööl,
Elagu, ja waimu õöl
Elu walgust andku!

Gesti rahwas elagu,
Gesti isad, emad!
Elagu kõik Gesti neiud,
Elagu kõik Gesti peiud,
Elagu kõik nemad!

Meie riik meil elagu
Keisri käel meid kaitstes!
Elagu meil isamaa,
Raswagu meil kodumaa
Õnne, rahu maitstes!

Kadugu kõik kurwastus,
Tüli, waen ja wiha!
Gemal jäegu meist kõik paha,
Kaugel jäegu kurjus maha,
Õead meil püüdku iha!

M. J. Eisen.

78. Uinuse laul neiule.

Õhtu õhud sõudwad kala
Lepa lehti libestēs;
Rustil lakju lööb müüd kala
Järwe pinna selguses;

Pea jäeb ta hingama.

Waga ja

Rahuga,

Helde, ilus neiuke!

Head ööd soowin sinule.

Drust tõuseb õhtu wilu

Udus üles hiljufsi.

Sitse tule hele ilu

Wilgsub kaugel wagusi;

Pea saab ta kustuma.

Waga ja

Rahuga,

Helde, ilus neiuke!

Head ööd soowin sinule.

Iga lind nüüd hingab rahul

Puie laiul latwadel,

Rasemetsa lehwal lahul

Üksi ööpik hüüab weel;

Pea jäeb ta minuma.

Waga ja

Rahuga,

Helde ilus neiuke!

Head ööd soowin sinule.

Weske filmast sorab maha
Wesi ikka wileste.
Kaldal pajupõõsa taha
Sirab hallik jõeale.
Laul, nii hilju hütta ka:
Maga ja
Kahuga,
Helde, ilus neiuke!
Head ööd soowin sinule.

Eha helgib weel nüüd wähe,
Ehatäht nii heledast';
Minu film ei kinni lähe,
Si ta waibu walwamast,
Kana weel küll walwab ta.
Maga ja
Kahuga,
Helde, ilus neiuke!
Head ööd soowin sinule.

Dr. M. Weste.

~~~~~
79. Priius.

Priius, kallis anne
Laewa kingitus;
Kõige õnne kanne
On su walitus;

Kus sind 'pole leida,
 Seal on wiletsus:
 Meie poole heida,
 Kallis warandus!

Si küll pane tähel'
 Sind weel kõik maailm;
 Weel on mitmel mehel
 Süda sulle külm.
 Siiski pean mina
 Wäga kalliks sind,
 Sest et peastid sina
 Orjapaelust mind.

Gesti wennad armsjad,
 Teil on priius käes,
 Olgem wahwad, armsjad
 Seda pruukides;
 Edasi oh jõudkem
 Suure hoolega!
 Waimu priiust nõudkem
 Kõige elu-a'a!

Waimu priiust nõudkem!
 Ütlen üks kord weel,
 Selle poole jõudkem,
 Kärmsast' kiirel teel!

Jättem, wennad, maha
Endist rumalust,
Ärgem tahtkem paha,
Mõudkem õpetust.

Küll see orja-pöli,
Mis kord waewas teid,
Bäga hirmus oli;
Siiski ütlen nüüd:
Rumaluse paelad
Hirmsamad on weel,
Päästke oma kaelad
Lahti neist ja meel!

Dr. R. A. Hermann.

---

80. Rahuline meel.

Rahul mina olen,
Mingu, kuidas läeb:
Ehk küll kehvast' elan,
Süda rõõmsaks jäeb.
Mõnel on kõik küllalt,
Mis ta himustab,
Siiski tema süda
Rahutumaks jäeb.

Ohk küll hõbelühtrid
Mull ei seisa ees,
Ega kuldsed peekrid,
Kallid wiinad sees:
Siiski leian ikka,
Mis mull tarwis läeb;
Pole siis weel wiga,
Kus mull leiba jäeb.

Ohk küll mind ei tunta,
Wõera maade sees,
Ega minu rinda
Nähta tärnides:
Rõõmus, lahke süda,
See on minu kroon,
Waesleid awitada
Minu auu ja rõõm.

Pole uhket mõisa
Mull küll elada,
Siiski paistab päike
Suitsutuppa ka.
Kus ma rõõmus olen,
Rahul hingam seal,
Olgu pehmen sulen
Ohk ka õlge peal.

Bole küll mu sõbrad
Würstid, krahwid teal,
Ega juured rikkad
Raha, wara peal:
Siiski kalliks pean
Ma neid südames:
Nemad on, ma tean,
Sõbrad häda sees.

Ei küll auusambad
Wiimaks ehita
Minu väikest hauda
Kuldse kirjaga,
Wald kui hauda kandwad
Reha sõbrad mull
Ja siis mattes nutwad:
Sest on minul küll!

J. W. Jannsen.

---

81. Kadunud Finnas.

Saaniga sõitsin ma sohinal
Külalt läbi türeaga;
Ura mu finnas siis kadus seal,
Läksin finnast otsima.

Talule sisse ma sammusin;
Wasta tuli neiuke.
„Neiu, kas nägid üht finnaft maas?
„Ütle mulle, hellake?“

„„Ei ole näinud,““ ta kostis mull;
„„Tahan teistelt küsida.““
Neiu mult häbendes ära läks;
Pea tuli jälle ta.

„„Külamees, keegi ju finnaft ei näind,
„„Palun, wõta wasta see““!
Kinda ma wõisin ja sõitsin sealt,
Sinna jätšin südame.

Sõites sealt läbi siis iga fõrd
Oli minul äpardust:
Kattapulk kadus wõi kulkus piits,
Jfka leidsin wiiwitust. —

„Jsa, oh kunas mull talu saab?
Mill wõin tuua armukse?
Neiu mull nägus ja lõbus on,
Tahab pea mehele.“

„Rägu tall naerul, tall walge pea,
Silmad hellad, sinised.
Mõnuslik mini sest neiust saab,
Tallitab, mis tarwitsed.“

Dr. W. Beske.

---

82. Linda laul.

Sealt Vääne mere kalda pealt
On kuulda Linda leina healt,
Ta õhtab raskest südamest
Ta leinab kallist kaasakest.

„Oh Kalew, et nii wara sa
Ju pidid surmas närtsima!
Ma olen üksi ilmas nüüd,
Ei olnud mull, ei sinul jüüd.“

„Mu pika leina pisarad
Su mängu muru täidawad;
Kus, kaasa, rõõmus kõnõsime,
Seal laenetab nüüd tiigike.“

Seal mängib ükskord rõõmsaste
Su kõige noorem pojuke,
Su kotkas ja su rauast rind,
Mu tuike ja mu pesalind.

„Oh Kalew, tule uuest' ja
Weel tedre tütart kosima;
Kui kaua, kallis, tahad ja
Küll kalmu kambriis wiibida?

„Kui kuuled sarwe pae pealt
Ja wainult Wanemuise healt:
Siis kalmud katti purusta
Ja tõuse uue jõuga!

„Ei saa siis Linda leinama,
Ei filmawesi woolama:
Siis elan uue iluga
Ja uuest' hõiskab Gesti maa!

F. Kuhlbars.

83. Sind surmani.

Sind surmani küll tahan
Ma kalliks pidada,
Mu õitsew Gesti rada,
Mu lehkaw isamaa!
Mu Gesti wainud, jõed
Ja minu emakeel,
Teid kõrgeks kiita tahan
Ma surmatunnil weel!

Kuis, maa, nii hellalt kannad
Su lapsi käte peal,
Meil annad leiba, katet
Ja wiimast aset weel!
Tõest', armsam on mull olla
Su põues, Maarja maa,
Kui wõeral pinnal õnnes
Ja auus elada!

Kuis on su pojad wagad,
Nii waprud, tugewad,
Su tütreid nagu lilled,
Nad õitswad nägusad!
Ja sinu tuul ja päike
Sind õitsel hoiawad,
Ja kõrge kotka tiivad,
Kuis hellalt katawad!

Ja tihti siiski ieian
Su filmas pisarad!
Mu Gesti maa, oh looda,
Pea ajad muudawad!
Meil tulewased tunnid
Weel toowad kinnitust!
Käi kindlalt! Pea kõrges!
Aeg annab arutust!

84. Tõutus.

Sull olen end andnud
Suu südamega
∴ Ja truudust sulle wandnud,
Mu armas isamaa! ∴

Oh õitse weel kaua,
Mu isade maa,
∴ Sa maa, kus palju wilja
Ja waimu wara ka! ∴

Sull sinawad metsad,
Ja õhk heinamaal;
∴ Siin tundsin rohkest' rõõmu
Ja rõhku raskele a'al. ∴

Siin leidsin ma sõprust,
Mis kõwem kui raud,
∴ Ja armsal ajal hüüdis
Meid kokku rõõmulaud. ∴

Sa oled mind kaitsnud
Kui kilp minu ees,
∴ Ma olen rahu maitanud
Su lehkwa lille sees. ∴

Sa oled mull kallis,
Mu isade maa,
∴ Sul surma woodil tahan
Sind kiita lauluga. ∴

J. Kuhlbarš.

85. Siida tufsub: tufš, tufš, tufš.

Süda tufsub: tufš, tufš, tufš,
Mine lahti ufs, ufs, ufs,
Et me lähme Mallega,
Saare kalu püüdema
Hopsasa, Mallega,
Saare kalu püüdema,
Hopsasa, Mallega
Saare kalu püüdema!

Dh kui saakſin mina ſeal
Kõrge mere ſilla peal
Malle kõrwa jõuada,
Dotakš wene jõuada.
Hopsasa, Mallega,
Dotakš wene jõuada.
Hopsasa, Mallega,
Dotakš wene jõuada!

Kui on hüwa pära tuul,
Vendab wene nii kui kuul,
Et meil aega Mallega
Sala juttu westada.
Hopšasa, Mallega,
Sala juttu westada.
Hopšasa, Mallega
Sala juttu westada!

Kui on kalad roogitud,
Jutud ära räägitud
Siis me lähme Mallega
Maale kala kauplema.
Hopšasa, Mallega,
Maale kala kauplema!
Hopšasa, Mallega
Maale kala kauplema!

Koju tulles kiireste
Wötan Malle kaenlasje,
Siis me lähme Kontowa
Pulma ehteid otsima.
Hopšasa, Mallega,
Pulma ehteid otsima!
Hopšasa, Mallega
Pulma ehteid otsima!

86. Süüdimise päewaks.

Tere nüüd, ja kallis päew,
Sind on Jumal jälle annud!
Ta on armust kannatanud
Ja weel elu pikendanud.
Tere sa :,: kallis päew! :,:
Tere sa :,: oh kallis päew!
Tänu sull, Jumalal
See suure armu eest!

Halleluja lauluga
Täna unest üles ärka!
Sull on Jumal armu näitnud
Ja sind rohkest õnnistand!
Tere sa x.

Oma tänu ohwriga
Palwes tema ette astu!
Ta on helde, armuline,
Kaitseb sind ja kaitseb weel
Tere sa x.

Andku Jumal kaua sull
Rõõmsaid päiwi, rõõmust elu!

Hoidku kaugel sinust walu
Kunni hüüab surma kell.
Tere ja x.

J. W. Jannsen.

---

87. Tiin tasan ja helde.

Tiin tasan ja helde
Oli armas minule:
Pea õitses, pea närtsis,
Õitses, närtsis surmale.

Nõnda ruttab rõõm siin ilmas
Ürikehe iluga;
Täna päew meil paistab selgest',
Homme pilwed katawad.

Serge muld ta katku kinni,
Minu kallist armukest,
Villed õitsku hana peal,
Õõpik laulgu haledast'.

Aga Tiin õitseb jälle
Närtsimata iluga:
Tule aeg ja wii mind sinna,
Kus meid surm ei lahuta.

Rahwa suust.

---

88. Laulma kutsumine.

Tule nüüd, tule nüüd õiskama,
Oh sõbrakene, ühes minuga!
Kõlagu, helagu lauluheal
Nii maa kui mere peal.

Ilm on ilus, heal on hea,
Kind on rõõmus, soe on pea,
Reha kerge nii kui kuul,
Jalg nii tuline kui tuul.

Oh kui kaunist' linnukesed laul'wad,
Süda hakkab hüppama,
Kui mu kõrwad ial seda kuul'wad,
Läheb suu mull helisema ka.

Oh tule, tule nüüd!
Meie heal, see käigu, kõlagu!
Meie süda ka
Ilma mureta
Laulu rõõmus elagu!

Dr. R. A. Hermann.

89. Armastuse heal.

Tule, tule, tuike,
Kuku minu kaenlaesse,
Rõõm sind täitku,
Mulle näitku
Sinu film end lahkeste!

Rohkeste end rõõmustan,
Kui sind iial näha saan,
Sinu ligi
Tööd ja higi,
Balu, waewa unustan.

Iga päew mu ihaldus
Sinu järele on uus:
Sind ma nõuan,
Sulle jõuan,
Sinu on mu armastus.

Sinust mõtleb minu meel,
Sulle laulab lustil keel,
Päewal, öödel,
Seisul, töödel
On su pilt mu filma eel.

Kui siis mulle tuled ja,
Kaenlasse ju wõtari ma;
Oh ja wilu,
Seda ilu!
Siis mu õnn on otjata!

Dr. K. A. Hermann.

---

90. Uinu neiu.

Uinu neiu, ilm ka hingab,
Waikseks jäenud mets ja maa;
Mäel käiwad kuldseid talled,
Karijane neid kaitseb ka.

Õhtu õhul healed tõuswad,
Lähäwad kui lilletee
Läbi akna, läbi ukse
Sinu waikse kambriisse.

Paulu healte wagad waimud
Woodi ääres walwawad;
Uinu neiu, hellast õitse,
Paulu healed heljuwad!

J. Kuhlbars.

---

91. Pühanduse laul.

Waigistage kõne kõmu,
Kuulge tõsist laulu nüüd;
Kuulge, sõbrad tõe sõnu,
Mehed, tõe laulu mõnu,
Kõla wastu, koori hüüd!

Meie armsa isamaale
Lausa laulu kõlage!
Isamaa, ja helde püha,
Kuule meie palwe iha:
Meid ju hoidjaks pühitse!

Pühitse meid, üli armas,
Iffa hoidma Gesti meelt!
Hoidma wabaduse idu,
Parandama Gesti pidu,
Kõjutama Gesti keelt!

Lõõgem, wennad, käed kokku,
Tõstkem filmad taewa pool':
Isamaa, sind armastada,
Gesti elu ülendada
Olgu iffa meie hool!

Kaugele ja heal ka kõla
Üle kõige isamaa!
Ärata kõik Eesti sugu
Kuulma meie laulu lugu!
Sgaühte ärata!

Dr. M. Weste.

92. Shtu laul.

Wäsiind olen, hingada
Tahan ma, sest uinun ka.
Laewa Jsa, walwa ja
Minu üle armuga!

Olen täna pattu teind,
Dige tee pealt kõrwa läind:
Helde Jumal kata ja
Seda finni armuga!

Reid, kes kurwad rõõmusta,
Rehwa wenda awita,
Jäegu sinu hoolele,
Sina hoiad heldeste!

Haiget südant kinnita,
Märga silma kuiwata:
Walwame wõi magame:
Iffa meie juurde jõe!

J. W. Jannsen.

93. Laul.

Wennad, wõtkem rõõmsast' laulda,
Laulgem rõõmsast' südamest;
:; Mets ja maa ja meri kõlab,
Kõlab lahelt lauludest.

Mis wõib mõnusam weel olla,
Mõnusam kui laulu heal!
:; Laulgem õues, laulgem laanes,
Laulgem Gesti mäe peal! :;

Kuulwad wanemate waimud
Laulu healte helinat,
:; Nii kui mere laente hüüdmist,
Nii kui metsa kohinat. :;

Siis nad teewad tähte leeris
Taewalikka pühastid,
:; Wanemuise kandli keeled
Laulwad rõõmu laulusid. :;

Gesti laul, ja kõla waljust'
Üle metsa, üle maa,
∴ Pilsel, pimel, kurwal ajal
Elu küünal ole ja! ∴

Oh et wälja rändand wennad
Jõuaks isamajasse,
Seuks laululõngad ühte,
Mis on läinud laiale! ∴

F. Kuhlbarš.

Pisa.

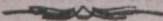
94. Gestlane olen.

Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.
Gestlaseks taewas mull elu on annud,
Gestlaseks ema mu ilmale kannud,
Gestlaseks ema mind imetand rinnal,
Gestlaseks astund ma isamaa pinnal.
Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.

Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.
Gestlase waim mull soonte sees wehib,
Gestlase süda mu rindu mull ehib
Gestlase keel minul huulte peal kõlab,
Gestlase meel minul mõtetes helab.
Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.

Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.
Gestlase nime ma auustuseks pean,
Armastust tema sees asumas tean;
Pakutaks kuulsust ja pakutaks raha:
Gestlase nime ei jäta ma maha!
Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.

Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.
Gestlaseks surmani ennast ma hüüan.
Gestlaste heaks mina elada püüan,
Gestlaste õnnetust tahan ma maitsta,
Gestlaste õnne ja õnnistust kaitsta.
Gestlane olen ja Gestlaseks jäen
Runni ma elan ja hauasse läen.

Sisu.

Nr.	Lehek.
1. Eesti isad elagu	3
2. Eesti maa käib üle kõige	4
3. Eesti maa, mu isamaa	7
4. Eesti pojad, ebase	8
5. Eesti wennad, laulgem rõõmsast'	9
6. Eesti wennad, wõtkem laulda	11
7. Ei rahast warast hooli ma	11
8. Hellad wennad, astke kokku	12
9. Homme tuleb teele minna	14
10. Jäe Jumalaga isamaa	15
11. Jõua kätte kewade	16
12. Isamaa hiilgawa pinnala paistab	17
13. Isamaa ilu hoidelbes	18
14. Isamaa, õitse sa	19
15. Juba lõõrib lõõkene	20
16. Jumal, keisrit kaitse sa	21
17. Ju taewast walgetooja kaub	22
18. Kas ju tuleb kewade	23
19. Kas tunned maad, mis Peipsi rannast	23
20. Kell kannel on	25
21. Koibu heli	27
22. Koju tahaksin ma jälle	28
23. Kui hakkas laulu lastema	29
24. Kui Jaani päewal wainu pealt	30
25. Kui inimene tuleb ilmale	31
26. Kui ju jõeb rõõmsast' jookswab	33
27. Kui loidu kuma punetab	34
28. Kui Rungla rahwas kuldsel a'al	35

Nr.	Lehel.
29. Kui mina alles	36
30. Kui päewa tära aega	38
31. Kui rõõmus on mu meel	39
32. Kui üksi metsas laulan ma	41
33. Kulbne õhtu päite	43
34. Kurval meelel kõnnin mina	43
35. Kus on mu kallis isamaa	44
36. Küll seisjan pilksel pimel ööl	46
37. Küll üksina rändan ma üksituid teid	47
38. Kuule, kuida heali helab	48
39. Laula, laula, juukene	49
40. Ma kõnnsin kord Endla wee ääres	50
41. Ma olen pika tee peal küind	51
42. Ma olen rõõmus laulumees	56
43. Ma olen wäite karjane	58
44. Ma teretan sind, hommik	58
45. Meil aia-äärne tanawas	59
46. Meil kätte jõudnud kewade	60
47. Me oleme nüüd iga tööle walmis	61
48. Metsas seisis maasikas	62
49. Miks ja nutab, lillekene	63
50. Minge üles mägedelle	64
51. Minu isa ütles mulle	66
52. Minu kallis isamaja	67
53. Minun kultani kaudana kukuu	68
54. Mis hülgab weel õhtul seal mäe peal	69
55. Mis iial ma jõuan, kõiit sulle ma nõuan	70
56. Mis laululaene lahkestest	70
57. Mis sind waewab minu süda	72
58. Mis teen ma waene mees	73
59. Mu isamaa, mu õnn ja rõõm	74
60. Mu isamaa, on minu arm	75
61. Mull mõttes on üks ainuke	76
62. Mull oli üks hea sõber	78
63. Mu meeles seisab alati	79

Nr.	Lehel.
64. Nagu linnu tiitvul	80
65. Nüüd olgem kõik rõõmsad	81
66. Nüüd pühapäew on kae	82
67. Nüüd üles, Wene alamad	83
68. Nüüd wennad tõsttem laulu healt	84
69. Nüüd õue, õue	85
70. Oh Kaljuwald	86
71. Oh laula ja õista	87
72. Oh ma waene warrefene	88
73. Oh mets	89
74. Oh mina waene wõeral maal	90
75. Oh näeksin tühja nõmme peal	91
76. Oleksin laululind	92
77. Olgem rõõmsad alati	93
78. Ohtu õhud sõudwad sala	94
79. Priius, kallis anne	96
80. Rahul mina olen	98
81. Saaniga sõitsin ma sohinal	100
82. Sealt Vääne mere kalda pealt	102
83. Sind surmani küll tahan	103
84. Sull olen end andnud	105
85. Süda tuksub: tuks, tuks, tuks	106
86. Tere nüüd, ja kallis päew	108
87. Tiiu tasane ja helde	109
88. Tule nüüd, tule nüüd õistama	110
89. Tule, tule, tuife	111
90. Uinu neiu, ilm ka hingab	112
91. Waigistage kõne kõmu	113
92. Wäsiind olen	114
93. Wennad, wõtkem rõõmsast' laulda	115
94. Lija: Gesilane olen ja Geslaseks jäen	116

